

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ PER LLUITAR CONTRA L'EXCLUSIÓ SOCIAL APROVADA

Isaac Albert i Agut, portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya-Moviment d'Esquerres, d'acord amb allò que estableixen els articles 57.4 i 73 del Reglament Orgànic Municipal de l'Ajuntament de Terrassa, presenta la següent proposta de resolució al Ple d'aquesta Corporació

EXPOSICIÓ DE MOTIUS:

En els últims trenta anys, les societats occidentals han canviat profundament. Des del punt de vista de la sociologia i, en concret, de l'exclusió social, interessen especialment dos tipus de canvi social: de tipus "social" i de tipus "legislatiu".

Els canvis de tipus social són aquells que s'han produït per dinàmiques de la mateixa societat occidental i que es donen al marge de la voluntat dels governs i les institucions, és a dir, es produeixen sense la intervenció de cap organisme públic ni privat. En aquest grup s'hi trobarien els canvis en la composició familiar, l'envelliment de la població, l'augment de l'edat d'emancipació (aquest fortament influenciat per factors de l'altre grup), l'emancipació de la dona, l'augment de l'individualisme, la interconnexió global, el canvi de valors, etc.

En el segon grup s'hi trobarien aquelles transformacions que han sorgit arran de canvis legislatius, econòmics o productius impulsats per institucions públiques o privades. En aquest segon grup s'hi poden encabir canvis com la precarització del treball i l'ocupació, la pèrdua de protecció laboral, la progressiva debilitació de l'estat del benestar, l'augment dels preus i la disminució dels salaris reals, la pèrdua de llibertats democràtiques i de qualitat de la democràcia, el difícil accés a l'habitatge, els canvis en l'estructura contractual i salarial, l'augment de les desigualtats socials...

Aquesta ordenació és arriscada perquè no es poden aïllar tan clarament les causes dels canvis socials, però, tot i ser una simplificació de la realitat, és una eina útil per facilitar la comprensió de la societat i les seves dinàmiques. Al mateix temps, però, la intencionalitat de fer aquesta classificació respon al fet que tant la pobresa com l'exclusió social no són fenòmens que es donin de resultes de fenòmens naturals de la societat contra els quals no es pot fer res; aquesta classificació serveix per subratllar el caràcter construït de l'exclusió, per remarcar que **les situacions d'exclusió i pobresa responen a causes identificables que es poden combatre i revertir.**

Són precisament els canvis del segon tipus els que han provocat que en les ciències socials s'hagi passat de parlar de pobresa a parlar d'exclusió social. Els canvis que s'han anomenat socials no produeixen, en si mateixos, situacions d'exclusió, però sí que ho fan els del segon grup, els anomenats canvis legislatius, sobretot combinats amb alguna de les noves situacions socials que s'han enumerat en la primera classificació.

El terme pobresa implica només manca de recursos econòmics, però el terme exclusió implica que una persona queda fora d'alguna de les esferes que es consideren importants per al desenvolupament d'una vida autònoma i digna en el si de la nostra societat.

Aquestes esferes on es produeix exclusió són l'econòmica, la residencial, la laboral, la relacional, la sociosanitària, l'educativa i la comunitària-política. Cal dir que les situacions d'exclusió rarament vénen definides per un sol d'aquests factors i que se sol donar una combinació de més d'un quan es parla d'individus en situació d'exclusió. **El canvi conceptual que suposa el pas del concepte pobresa al d'exclusió social ha transformat profundament l'enfocament, les metodologies i l'aprehensió de la realitat social.**

Aquest nou enfocament de la situació social dels individus recull més factors que el merament econòmic. Tot i que aquest factor encara és un dels que té més pes a l'hora de definir la situació social d'un individu, tots els altres factors que determinen les oportunitats d'una persona d'integrar-se plenament en la societat en què viu han de ser tinguts en compte a l'hora de planificar i articular les actuacions dels serveis socials.

El caràcter multidimensional i multifactorial de l'exclusió fa que les actuacions dels serveis socials s'hagin de planificar de forma integral, és a dir, les polítiques socials no poden ser focalitzades en un sol dels factors d'exclusió, ja que les situacions de vulnerabilitat de les persones sempre vénen definides per més d'un dels factors identificats anteriorment, amb diferents combinacions, itineraris i forces de cada un d'ells.

El canvi de paradigma a l'hora d'aproximar-se a les situacions de vulnerabilitat social i la incorporació en l'anàlisi de tot un seguit de factors que fins ara quedaven dispersos i borrosos dintre el concepte pobresa forcen la protecció social, la forma de plantejar les polítiques i actuacions, a canviar per ser tant efectiva i eficient com sigui possible; ja no per reduir la pobresa, que també, sinó per garantir la plena inclusió en igualtat, dignitat i autonomia de totes les persones de la societat de la qual formen part. Però no només els serveis socials han de modificar la seva orientació per tenir en compte tots els factors que generen exclusió de forma integral, sinó que també s'ha de modificar l'abast i l'impacte de les polítiques socials plantejades.

Una altra de les característiques definitòries de l'exclusió social és el seu caràcter estructural. Moltes de les situacions d'exclusió —la majoria— vénen donades per factors relacionats amb el model de sistema productiu, amb l'organització social, amb els imaginaris populars, amb el mercat i amb la legislació dels estats. Així doncs el model de protecció social assistencialista no pot donar resposta a aquestes situacions, que requereixen d'uns canvis molt més profunds en la nostra estructura social, econòmica i productiva. És per això que la lluita contra l'exclusió social ha de comportar canvis en la mateixa manera de governar i en les relacions tradicionals que es donen dins les administracions i entre aquestes. La lluita contra l'exclusió implica noves formes de fer política: el treball transversal i integral, la participació ciutadana i el treball

en xarxa, les polítiques proactives i de fort impacte social i estructural, les polítiques d'orientació universalista, etc.

Totes aquestes són noves formes de fer política que requereixen la lluita contra l'exclusió social i la consecució d'una societat igualitària, justa i sense individus que se'n quedin al marge.

Així doncs les polítiques públiques de lluita contra la pobresa i l'exclusió social han de fer un canvi de rumb amb noves directrius i compromisos en l'àmbit de la inclusió social, amb especial atenció als factors principals que augmenten el risc d'exclusió social, com l'atur de llarga durada, els llocs de feina de baixa qualitat, el fracàs escolar, les condicions d'habitatge precàries o la mala salut, entre d'altres. Aquestes orientacions s'han articulats a través de plans d'inclusió estatals, territorials i locals, que en el cas català es va traduir en el Pla per a la inclusió i la cohesió social a Catalunya i els plans locals d'inclusió social (PLIS).

Els Plans per a la inclusió i la cohesió social representen un compromís ferm en la lluita contra l'exclusió social i a favor d'una societat més cohesionada i van respondre a la necessitat de donar un canvi d'orientació profund a les polítiques públiques per tal de fer front al creixement i la generalització dels riscos de vulnerabilitat i exclusió social, conseqüència de les transformacions estructurals d'ordre econòmic i productiu.

Aquests Plans, a nivell local, comprometen totes les àrees de l'ajuntament en la creació d'accions i línies específiques d'inclusió social i per impulsar, incentivar i generar polítiques i accions coordinades i transversals en tots els serveis encaminades a disminuir les causes de l'exclusió social. En aquest sentit, els plans locals per a la inclusió social atorguen als ens locals un rol actiu i protagonista en la política d'inclusió social i promouen el treball en xarxa de forma integral i transversal, tot facilitant la presa de decisions.

En definitiva els plans locals d'inclusió social reconeixen els ens locals com a operadors clau, tant en el desenvolupament d'accions per a la inclusió social com en la definició d'un nou model d'intervenció social en el territori. Avui en dia, les polítiques públiques adreçades a combatre el fenomen complex de l'exclusió incorporen com a principis orientadors la multidimensionalitat, la transversalitat, la participació i el treball en xarxa, la promoció de l'autonomia, la perspectiva comunitària i el reconeixement de les especificitats territorials.

A partir dels principis orientadors dels **Plans d'Inclusió Socials** proposem a la resta de forces polítiques treballar amb un enfocament més preventiu respecte als factors que condueixen a l'exclusió social i amb una estratègia més proactiva de resposta a les causes amb els **següents**:

ACORDS:

PRIMER- Convenim que en les polítiques d'Inclusió Social és indispensable una estabilitat metodològica en el temps, independent dels canvis de

conjuntura política i només modificable per acord d'una majoria qualificada dels actors.

SEGON- Redactar , en un termini de 6 mesos , una proposta d'actualització del pla local d'inclusió social de terrassa 2011-2015 (PLIS) que fou aprovat en el ple municipal del 31 de Març de 2011, i constituir un grup de treball polític i tècnic que faci seguiment i control de la redacció del pla i posi en valor la feina feta per les entitats en els darrers 4 anys.

TERCER- Desenvolupar un procés participatiu de caràcter associatiu i ciutadà, en paral·lel als treballs del grup abans descrit, que permeti l'obtenció del consens social suficient per a la definició i implementació d'un nou PLIS 2015-2019.

QUART- Preveure, en els pressupostos municipals de 2016, una partida per a l'inici de la implementació del nou PLIS 2015-2019.

No obstant això, l'Ajuntament en Ple resoldrà el més escaient.

ISAAC ALBERT i AGUT

PORTAVEU GM ERC-MES

Terrassa, 29 d'Octubre de 2015